

ARTIKEL OVER DE INZET VAN MOEDERTALEN

Samen met Sterre Leufkens en Margot Mol schreef Jantien Smit een artikel voor het komende nummer van Tijdschrift Taal, dat op 25 september 2018 verschijnt. In dit artikel beschrijven zij hoe docenten moedertalen in de klas kunnen benutten met ondersteuning van een ontwikkelde app, die zowel informatie bevat over verschillen tussen het Nederlands en andere talen als lesactiviteiten. Hiermee kunnen docenten aan leerlingen in de leeftijd van 10 tot 14 – impliciet of expliciet – aandacht besteden aan meertaligheid en taalverschillen in de klas. Tijdschrift Taal kunt u bestellen via [deze link](#). Daarin vindt u ook nog een interessant artikel over tweedetaalverwerving bij kleuters, geschreven door Carolien Frijns.

MEERTALIGHEID - TAAL - LEREN - IDENTITEIT: JIM CUMMINS INSPIREERT

Op 24 april jl. was het LPTN medeorganisator van een studiedag rond het werk van de gerenommeerde Canadese onderzoeker Jim Cummins. Centrale elementen waren: richten op opbouwen van schoolse taalvaardigheid, verbinding zoeken met het thuismilieu, identiteit versterken o.a. door ruimte aan de eigen talen te geven. Cummins onderbouwde in een plenaire lezing zijn visie op inclusief onderwijs aan tweede-taalleerders en ging vervolgens in gesprek met aanwezigen over de consequenties ervan.

Op de [website van SLO](#) vind je opnames, powerpoints en een verslag van de studiedag.

KADERTRAINING VOOR PABO-DOCENTEN

Afgelopen voorjaar organiseerde het LPTN in overleg met LOBO een driedaagse Kadertraining voor docenten aan Pabo's. Er waren 17 docenten van 7 verschillende Pabo's aanwezig. In de uitnodiging is nadrukkelijk gevraagd om deelnemers vanuit diverse vakken als groep te laten deelnemen. Voor een deel van de Pabo's is dat gelukt en voor andere Pabo's was het alleen mogelijk taaldocenten af te vaardigen. De deelnemers van Pabo's die met docenten van diverse vakgroepen aanwezig konden zijn, gaven terug dat het een waardevolle combinatie is. Niet alleen om tijdens de kadertraining tijd te hebben om uit te wisselen maar ook in het vervolg op de training bij de implementatie in de praktijk.

In twee dagen werden verschillende thema's rondom onderwijs aan nieuwkomerskinderen aan de orde gesteld. Doel van de kadertraining was om de kennis van Pabo-docenten te actualiseren en met elkaar te werken aan hoe de nieuwe inzichten in de verschillende curricula een plek kunnen vinden. Er was veel ruimte voor uitwisseling van ideeën en plannen. In een 'terugkomdag' twee maanden later is terug gegeven op welke wijze er met collega's gesproken is over de verworven inhouden, of en hoe het bespreken van de visie plaatsvindt en het uitwerken de verschillende curricula.

In de evaluatie op de kadertraining gaven de deelnemers aan geïnspireerd te zijn door de experts op vernieuwde geactualiseerde inhouden. Een uitspraak van één van de deelnemers: "Een training van twee dagen en een avond heeft méérwaarde!" Ook werd het als waardevol ervaren om met Pabo's samen deel te nemen. Een andere uitspraak: "Het was stimulerend. Het is fijn om met collega's in gesprek te gaan en zo je meningen en gedachten aan te scherpen". En na de terugkomdag gaven de deelnemers aan dat het waardevol is om met elkaar over mogelijkheden voor implementatie te praten. "Ik heb veel aantekeningen gemaakt waar ik wat mee kan. Het is nu een kwestie van aan de slag gaan en implementeren".

Kadertraining najaar 2018

Komend najaar zal er opnieuw een kadertraining verzorgd worden. Kosten voor de kadertraining van twee dagen en een terugkomdag zullen ongeveer 1500 euro bedragen. Daarbij zijn de kosten voor materialen, overnachting, koffie/thee, twee maal lunch en diner inbegrepen. Er zijn al deelnemers vanuit de wachtlijst bij de vorige kadertraining, maar daarnaast is nog enige ruimte voor nieuwe aanmeldingen.

Heb je belangstelling, stuur dan een mail aan info@taallectoren.nl. Wacht niet telang!

ONDERZOEK 'Ruimte en Richting in Professionalisering voor Onderwijs aan Nieuwkomers

Het afgelopen schooljaar hebben LPTN'ers Maaïke Hajer, Marian van Popta en Gerrit Jan Kootstra een NRO-onderzoek uitgevoerd naar hoe in Zweden en Vlaanderen vorm en inhoud gegeven wordt aan de professionalisering van leraren die onderwijs verzorgen aan nieuwkomers, en welke aanknopingspunten dit biedt voor Nederland. Het onderzoek omvatte desk research, interviews met betrokkenen uit Zweden en Vlaanderen, en consultatie met Nederlandse betrokkenen om de betekenis voor Nederland te kunnen duiden. Het onderzoek had een beperkte omvang en is in slechts tien maanden opgezet, uitgevoerd en afgerond, maar heeft desondanks een aantal aanknopingspunten opgeleverd die een impuls kunnen geven aan de landelijke discussie over structurele versterking van onderwijs in heterogene klassen. Deze aanknopingspunten zijn: (1) een gerichte doorvertaling van relevante didactieken naar professionalisering en (2) een structurele verbinding tussen werkveld, opleiding/nascholing en wetenschap, en (3) een richtinggevend kwaliteitskader voor onderwijs en professionalisering.

Het volledige rapport is te downloaden via de [website](#) van LPTN.

ONTWIKKELGROEP MEERTALIGHEID VANUIT SLO

Op 4 april is Jantien Smit vanuit SLO van start gegaan met een ontwikkelgroep meertaligheid: negen enthousiaste deelnemers – van Friesland tot Zuid-Limburg – richten zich momenteel op het ontwikkelen van mooie en bruikbare materialen waarmee leerkrachten de thuistalen van leerlingen kunnen benutten bij het leren van het Nederlands én het leren in de andere vakken. Alle deelnemers, onder wie leerkrachten, taalcoördinatoren en nieuwkomersconsulenten, hebben hiervóór al specifieke expertise opgebouwd in het onderwijs aan nieuwkomers; in taalklassen, reguliere klassen en in sommige gevallen ook binnen studies zoals de Master Expert Nieuwkomersonderwijs. In vijf bijeenkomsten en met veel tussentijdse inzet zijn de deelnemers bezig met vragen als:

- Wat is een goede manier om meertaligheid een plek te geven in het onderwijs?
- Welke goede voorbeelden zijn er al en zijn bruikbaar voor de Nederlandse context?
- Welke materialen heeft de praktijk nodig; waar is behoefte aan?
- Vanuit welke visie willen we werken en waarom? Wat werkt en wat niet?

In lijn met de handreiking *Ruimte voor nieuwe talenten* wordt niet alleen de inzet van moedertalen beoogd, maar ook het lesgeven vanuit een functionele visie op taalontwikkeling en taal leren. Alle lesactiviteiten die worden ontwikkeld, worden beproefd in de onderwijspraktijk en zo nodig herzien. Over het eindproduct van de ontwikkelgroep hopen we u meer te kunnen vertellen in de volgende nieuwsbrief.

NIEUWS VANUIT STUDIO TAALWETENSCHAP

De volledig herziene versie van SJOES is onlangs verschenen! [SJOES](#) is *Lesmateriaal voor het basisonderwijs ter stimulering van taalbewustzijn en meertaligheid, van inclusie en saamhorigheid*. Auteurs Karijn Helsloot en Fleur Daemen verzorgen een training voor scholen: [Werken met SJOES](#).

In juni 2018 is aan de Universiteit van Amsterdam i.s.m. Studio Taalwetenschap en Stichting Taalvorming, NOMinA opgericht, *Netwerk Onderwijs en Meertaligheid in Amsterdam*. In [NOMinA OPEN](#) treft u verslagen aan van de eerder plaatsgevonden MIME-expertmeetings. Klik op [NOMinA Missie statement](#) voor de tekst en de mogelijkheid tot ondertekening. Algemeen secretaris van de Taalunie, Hans Bennis, is u o.a. voorgegaan.

Aanmelden of afmelden voor deze nieuwsbrief? Stuur een e-mail aan info@taallectoren.nl